

II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

CÍM: 3530 MISKOLC, GÖRGEY U. 11. – POSTA: 3501 MISKOLC, PF. 176.
TEL.: 46/505-120 – FAX: 46/540-448 – RAKOCZI@RFMLIB.HU – WWW.RFMLIB.HU

Szakmai beszámoló a
Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma
által támogatott
„Vár állott, most kőhalom” – várak nyomában Borsod-Abaúj-Zemplén
megyében
elnevezésű megyei vetélkedő és helytörténeti kutatótábor megvalósítása
pályázat lebonyolításáról

Pályázati azonosító: 204107/00351

A program címe: „Vár állott, most kőhalom” – várak nyomában Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Megyei vetélkedő és helytörténeti kutatótábor a középiskolák 9. és 10. évfolyamos diákjai számára.

A helyismereti olvasótábor résztvevőit egy vetélkedő-sorozat segítségével terveztük kiválasztani. A „Vár állott, most kőhalom” – várak nyomában Borsod-Abaúj-Zemplén megyében című levelezős játékhoz Borsod-Abaúj-Zemplén megye középiskoláinak 9. és 10. évfolyamos diákjaiból álló, helyismereti kutatások iránt érdeklődő, 15-17 éves fiatalok négyfős csapatainak jelentkezését vártuk. A vetélkedő két írásbeli fordulóból állt. Az első forduló egy lexikális tudást igénylő feleletválasztós teszt megválaszolásával indult, mely 2022. március 16-tól április 1-ig volt elérhető a könyvtár honlapján (www.rfmlib.hu) és Facebook oldalán ([II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár – Kezdőlap](https://www.facebook.com/II.Rakoczi-Ferenc-Megyei-es-Varosai-Konyvtar-Kezdolap) ([facebook.com](https://www.facebook.com))).

II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

46/503-120 - FAX: 46/503-448 - RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR
46/503-120 - FAX: 46/503-448 - RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

„Vár állott, most kőhalom” – várak nyomában Borsod-Abaúj-Zemplén megyében helyismereti vetélkedősorozat és kutatótábor

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár által hirdetett helytörténeti játékbá Borsod-Abaúj-Zemplén megye középiskoláinak 15–17 éves diákjaiból álló négyfős csapatok nevezhetnek.

A vetélkedő két írásbeli fordulóból (2022. március–április) és egy szóbeli döntőből (2022. június 1.) áll. Az egyhetes táborban a szóbeli döntőn legjobban teljesítő 5 csapat vehet részt. A nyertes tanulók egy tartalmas hetet tölthetnek el Borsod-Abaúj-Zemplén megye történelmi emlékei között.

A programok a könyvtár szervezésében 2022. július 11–15. között, hétfőtől péntekig valósulnak meg, a könyvtár épületében, illetve külső helyszíneken (Sárospatak, Boldogkőváralja, Szádvár).

A jelentkezés az első forduló feladatlapjának kitöltésével történik.

Az első forduló kérdése: 2022. március 16-tól április 1-ig érhetőek el a könyvtár honlapján és Facebook oldalán.

A második fordulóban a feladat egy szabadon választott Borsod-Abaúj-Zemplén megyei vár tetszőleges megjelenítése kreatív módon. Például: videó, szórólap, szobor, festmény, makett, novella, vers stb.
A pályázatokat április 4-től 29-ig várjuk a könyvtár Helyismereti részlegében.

Bővebb információt a www.rfmlib.hu oldalon, a helyismeret@rfmlib.hu e-mail-címen, valamint a 46/503-120-as telefonszám 109-es mellékén kaphatnak.

A vetélkedő a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósul meg.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár + 1000-ás Csapat tagja

A második fordulóban a kreativitás került előtérbe: egy szabadon választott Borsod-Abaúj-Zemplén megyei várat vagy hozzá kapcsolódó információkat kellett tetszőleges formában megjeleníteni. A képzőművészeti alkotásoktól kezdve, irodalmi művekig terjedő széles skálán vártuk a csapatok elképzeléseit április 4-től 29-ig a könyvtár Helyismereti részlegében.

Fotók a legérdekesebb pályamunkákról:

A vetélkedőre 6 csapat nevezett, nem csak Miskolcra, hanem a megye más városaiból, például Sárospatakról két csapat is.

Terveink szerint a harmadik, szóbeli fordulóban döntött volna el, hogy melyik az az 5, négyfős csapat, akik az egyhetes táborban részt vehetnek. Mivel a részvevő 6 csapatban voltak olyan résztvevők, akik már előre jelezték, hogy nem tudnak részt venni a táborban, így a szóbeli fordulót már nem rendeztük meg. Így 21 fővel indult el az egyhetes program 2022. július 11. és 15. között.

A hét minden napján színes, érdekes és ismeretekben gazdag programok várták a fiatalokat.

2022. július 11., hétfő

A tábor első napján a résztvevők megismerkedtek a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárral. Bejárták az épületet és könyvtárosok segítségével meglátogatták a raktárat, a különböző részlegeket és természetesen a helyismereti gyűjteményt is, ahol részt vettek egy ismertető órán. A diákok megbarátkozhattak a könyvtár szolgáltatásaival, a helyismereti gyűjtemény különlegességeivel, valamint az alapvető nyomtatott és elektronikus helytörténeti forrásokkal. A könyvtárban munkatársaink, Csernikovics Gréta és Bárány Szabolcs kalauzolták a résztvevőket, és végig részt vettek az egyhetes programban.

Ebéd után, a program folytatásként Turbucz Péter főlevéltáros, a MNL Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár munkatársa tartott előadást a levéltári forrásokról a helytörténeti kutatásokat illetően. Szó esett a levéltár munkájáról, gyűjteményéről, de megtudhattuk azt is, hogyan érdemes elkezdni például egy családfakutatást.

2022. július 12., kedd

A tábor második napján a csapat útra kelt a Zemplén ékkövei felé, pontosabban Patak és Boldogkő vára volt a túra két célpontja. Sárospatakon megismerkedtek a várral a Rákóczi Múzeum munkatársainak tárlatvezetési segítségével. Megtekintették a Vörös-tornyot, illetve a Rákócziak dicső kora című tárlatot. Az ebéd után Boldogkő várának felfedezése következett, mely IV. Béla idejében a kassai út és a Hernád völgyének védelmére épült, elhelyezkedése miatt pedig Magyarország legkülönlegesebb várának is tartják.

2022. július 13., szerda

A tábor harmadik napján a Diósgyőri vár volt terítéken. Eredeti terveink szerint Diósgyőr várába látogattunk volna, de sajnos a vár felújítás miatt nem látogatható. Így a diósgyőri vár kiváló régésze, Dr. Lovász Emese és Lénárt Attila, a Diósgyőri AranySarkantyús Lovagrend egyik alapítója a könyvtár épületében mutatták be a Diósgyőri várat. A diákok nagyon élvezetes előadásokat hallhattak a vár történetéről, az azt körülvevő régészeti feltárásokról és a napjainkban is zajló várfelújításról. A lányok megismerkedtek a korabeli hölgyek viseletével, fel is próbálhattak azokat, a fiúk pedig tanulmányozhatták a fegyvereket.

2022. július 14., csütörtök

Csütörtökön a vártúrák második napja következett. Az úti cél ezúttal a Borsod ékköveinek számító Szádvár és az Edelényi földvár, valamint tájház voltak. A túra idegenvezetője Koleszár Krisztián helytörténeti kutató, a Bódvaszilásért Baráti Kör elnökségi tagja volt, aki megismertette a földvárakkal és régészeti, történeti jelentőségükkel a diákokat.

A jósvafői ebéd után Edelényben a borsodi földvárat is megtekintettük, Koleszár Krisztián segítségével, valamint látogatást tettünk az edelényi Borsodi Tájháza.

2022. július 15., péntek

A tábor zárónapján, pénteken dr. Bodnár Mónika a Herman Ottó Múzeum osztályvezetője, etnográfus-muzeológus volt a vendégünk. Előadásában meghallgathattuk a múzeumok szerepét és jelentőségét kulturális életünkben. Ezt követően pedig meghívott vendégünk jelenlétében a két csapatra osztott diákság rögtönzött múzeumi tárlatot készített, amelyeket be is mutattak.

A tábor zárásaként visszatekintettünk a hét eseményeire, a diákokkal megbeszéltük a tapasztalatokat és játékos formában áttekintettük a tanultakat. Mindenki elmondhatta véleményét az előadásokkal kapcsolatban és egy jó hangulatú eszmecsere zárta le a sűrű hetet, melynek végén az Európa rádió hallgatóinak is beszámoltak a vállalkozó kedvűek az élményeikről.

Intézményünk először, ám hagyományteremtő szándékkal szervezett tábort középiskolás korosztály számára. Az egyhetes táborban 21 fő vett részt. A könyvtárunk központi épülete mellett 4 külső helyszínen (Sárospatak, Boldogkő vára, Szádvár, Edelény) zajlottak a rendezvények. 4 szakember tartott előadást (3 a könyvtár épületében, 1 fő a szádvári kiránduláson), mellettük 2 könyvtáros kolléga ismertette meg intézményünket, azon belül is részletesebben a helyismereti gyűjteményt a résztvevőkkel. Az ő munkájukat felügyeletben, szervezésben is segítették kollégák.

A táborban résztvevő diákok a leginkább sikeresnek a külső helyszíneken történő kirándulásokat említették meg. A visszajelzések szerint nagyon jól érezték magukat és a jövőben is örömmel vennének részt hasonló programokon.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatását ezúton is köszönjük a tábor résztvevőinek nevében is.

Miskolc, 2022. október 26.

Varga Gábor
igazgató

A tábor részletes programja

1. nap

2022. július 11. (hétfő)

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

9.00-12.00: Ismerkedés egymással és a könyvtárral, séta a könyvtár Helyismereti gyűjteményében
Ismerkedés a könyvtár szolgáltatásaival, a Helyismereti gyűjtemény különlegességeivel, az alapvető nyomtatott és elektronikus helytörténeti forrásokkal

Vezetik: a könyvtár munkatársai (Csernikovics Gréta, Bárány Szabolcs)

12.00-13.30: Levéltárak szerepe a történeti kutatásokban

Előadó: Turbucz Péter főlevéltáros, MNL Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár

13.30-14.00: Ebéd

14.00-15.30: A *Digitális tanösvényen Borsod-Abaúj-Zemplén megyében* c. applikáció bemutatása, interaktív gyakorlati feladatok az aznapi ismeretek hasznosítására

Vezetik: szervezők (Csernikovics Gréta, Bárány Szabolcs)

2. nap

2022. július 12. (kedd)

Vártúrák napja 1. – Zemplén ékkövei: Patak vára – Boldogkő vára

Résztevő szervezők: a könyvtár munkatársai (Csernikovics Gréta, Duró Tímea)

8.30: Indulás – II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

10.00: Érkezés – Sárospataki vár

10.00-12.00: Ismerkedés a várral, tárlatvezetés a Rákóczi Múzeum munkatársainak segítségével

12.00-13.00: Ebéd

Vár étterem, Sárospatak

13.00: Indulás Boldogkő várához

14.00-15.00: Boldogkő várának megtekintése, tárlatvezetéssel a vár munkatársainak segítségével

15.00: Indulás Miskolcra

16.00: Érkezés II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

3. nap

2022. július 13. (szerda)

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

A Diósgyőri vár

9.00-12.30: A Diósgyőri vár.

dr. Lovász Emese régész előadása a Diósgyőri vár történetéről, jelentőségéről és Lénárt Attila, a Diósgyőri Aranyarkantyús Lovagrend egyik alapítójának fegyverbemutatója.

12.30-13.00 Ebéd (Erste étterem)

13.00-15.30: Interaktív gyakorlati feladatok, játékok az előző két napon tapasztaltakhoz kapcsolódva

4. nap

2022. július 14. (csütörtök)

Vártúrák napja 2. – Borsod ékkövei: Edelényi földvár, Szádvár (Szögliget)

Részvevő szervezők: a könyvtár munkatársai (Csernikovics Gréta, Miklós Katalin)

Idegenvezető: Koleszár Krisztián helytörténeti kutató, a Bódvaszilásért Baráti Kör elnökségi tagja

8.30: Indulás – II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

10.00: Érkezés Szögliget – Szádvár

10.00-12.30: Ismerkedés a földvárakkal, régészeti és történeti jelentőségükkel

Feladatok és előadások az idegenvezető és a szervezők vezetésével

13.00: Ebéd

Tengerszem Étterem, Jósfafő (egyeztetni étterem, 25 fő 25*3500)

14.00: Indulás Edelény, Borsodi földvár

14.30-15.30: Edelény, Borsodi földvár. Ismerkedés a földvárakkal, régészeti és történeti jelentőségükkel

Edelény, Tájház megtekintése

15.30: Indulás vissza Miskolcra

16.00: Érkezés II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

5. nap

2022. július 15. (péntek)

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, 3530 Miskolc, Görgey A. út 11.

9.00-10.30: A Honismereti Egyesület tevékenysége a helytörténeti kutatásokban

dr. Bodnár Mónika etnográfus, osztályvezető (Herman Ottó Múzeum) és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Honismereti Egyesület titkárának előadása

10.30-12.30: Egy kiállítás képei. Egy elképzelt kiállítás lépéseinek megtervezése és kivitelezése a rendelkezésre álló eszközökkel.

12.30-13.00 Ebéd (Erste étterem)

13.00-15.00 A tábor lezárása, tapasztalatok, élmények megbeszélése.

Nyilatkozat az Európa Rádió munkatársának

Sajtómegjelenések:

E-sajtó

Várnak a várak és a könyvtár. – In: URL: <https://www.csillagpontradio.hu/hu/2022/03/09/varnak-a-varak-es-a-konyvtar>

[2022. március 9.]

Várnak a várak és a könyvtár. – In: URL: <https://minap.hu/cikk/varnak-varak-es-konyvtar> [2022. március 9.]

Várnak a várak és a könyvtár. – In: URL: <https://royalmagazin.hu/kultura/varnak-a-varak-es-a-konyvtar/> [2022. március 9.]

Várnak a várak és a könyvtár. – In: URL: <https://kolorline.hu/hirek/eletmod/2022-03-10/varnak-a-varak-es-a-konyvtar> [2022. március 10.]

Várnak a várak és a könyvtár. – In: URL: http://www.kulcsmagazin.hu/cikk_varnak-a-varak-es-a-konyvtar [2022. március 10.]

Várnak a várak és a könyvtár. – In: URL: https://sajomente.hu/uploads/uj_kepujsag/konyvtar.jpg [2022. március 11.]

Várak nyomába eredhetnek. – In: URL: <https://www.boon.hu/helyi-kozelet/2022/03/varak-nyomaba-eredhetnek> [2022. március 19.]

Rádió

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjének felhívása In: Rádió M, hírek 10 óra és 17 óra [2022. március 11.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjéről Csoma-Simon Mária általános igazgatóhelyettes nyilatkozott. In: Csillagpont Rádió, Jó reggelt Borsod! [2022. március 11.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjének felhívása In: Európa Rádió, hírek 11 óra és 16 óra [2022. március 12.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjének felhívása In: Zemplén FM, hírek 9 óra és 14 óra [2022. március 14.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjének felhívása In: Szent István Rádió, Programajánló [2022. március 18.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjéről Csoma-Simon Mária általános igazgatóhelyettes nyilatkozott. In: Európa Rádió, Kontinentális reggeli [2022. március 31.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti vetélkedőjéről Csoma-Simon Mária általános igazgatóhelyettes nyilatkozott. Zemplén FM, Hello Zemplén [2022. március 31.]

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár helyismereti táboráról Csoma-Simon Mária általános igazgatóhelyettes, valamint a résztvevők nyilatkoztak In: Európa Rádió, Kontinentális reggeli [2022. július 20.]